TÜRK DİLİ KONUŞAN ÜLKELER PARLAMENTER ASAMBLESİ

SOSYAL, KÜLTÜREL VE İNSANİ MESELELER KOMİSYONU

DOKUZUNCU TOPLANTI

Bakü, 22 Nisan 2022

"TÜRKPA ÜLKELERİNDE SOSYAL GİRİŞİMCİLİĞİN DESTEKLENMESİ"

RAPOR

I. GİRİŞ

1. TÜRKPA'nın Kazakistan'ın Türkistan şehrinde düzenlenen 10. Genel Kurulunda kabul edilen 2022 Yılı Faaliyet Planı kapsamında, TÜRKPA Sosyal, Kültürel ve İnsani Meseleler Komisyonu çerçevesinde "TÜRKPA Ülkelerinde Sosyal Girişimciliğin Desteklenmesi" başlıklı dokuzuncu Komisyon toplantısının yapılmasına karar verildi.
2. Yoksullukla mücadele, dünya kamuoyunun gündeminin ana maddesidir. Devam eden Kovid-19 salgını bağlamında, devletlerin nüfus içindeki mevcut refah seviyesini korumaları zordur. Giderek artan insan kitleleri yoksullukla mücadele etmektedir. Bu durum, toplumun yıkıcı unsurlarını ve radikal grupları harekete geçirebileceği gibi, çocukların yoksul ortamda büyümesi, bağımlılık ortamına alışması gibi en kötü senaryolara neden olabilmektedir. Tek ebeveynli aileler, dar gelirli geniş aileler, yetimler, sosyalleşme güçlüğü çekenler, cezaevinden çıkanlar, çeşitli derecede engelliler vs. ne yazık ki, ana risk grubu ve nüfusun sosyal olarak savunmasız kesimleri olmaya devam etmektedir.
3. Bu nedenle, kamu mallarının yeniden üretimi için teşvik, kamusal yaşama katılma, bu nüfus grubu için belirleyici bir öneme sahiptir. Devlet, onları girişimci faaliyetlere dahil etmek için gerekli tüm önlemleri almalıdır.

4. Nüfusun sosyal açıdan savunmasız kesimlerini girişimcilik faaliyetine dahil etmek, yoksulluğun ortadan kaldırılması sürecinde büyük ölçüde yardımcı olacak, sosyal koşulların iyileştirilmesine yardımcı olacak ve sosyal sorunların çözülmesine katkıda bulunacak ve ayrıca yoksullar da dahil olmak üzere kadınlar ve gençler için de sosyal açıdan savunmasız gruplar için kapsamlı bir olumlu etki sağlayacaktır. Bu yaklaşımın, ekonomik büyümeyi teşvik ederek, üretken kapasitenin ve istihdamın güçlendirilmesini teşvik ederek sürdürülebilir gelişime fayda derecesinde önemli bir katkı sağlaması da önemlidir.
5. BM Genel Kurulu tarafından 20 Aralık 2018'de sürdürülebilir gelişim için girişimcilik üzerine kabul edilen karar, sürdürülebilir ve kapsayıcı kalkınmaya geçişte girişimcilerin ve işletmelerin merkezi rolünü doğrulamıştır. Karar, girişimciliğin işyerleri oluşturarak ve yeniliği teşvik ederek ekonomik büyümeyi teşvik ettiğini kabul etmektedir. Buna ek olarak, belge, girişimciliğin kadınlar, gençler, engelliler ve nüfusun savunmasız kesimleri dahil olmak üzere herkes için eşitsizliği azaltarak ve fırsatları genişleterek sosyal uyumun oluşumuna yapabileceği olumlu katkıyı kabul etmektedir.
6. Bu bağlamda, kapsayıcı büyümeyi, yani sosyal girişimciliği sağlamak için girişimciliğin geliştirilmesine yönelik öncelikli alanların belirlenmesi ve bu çerçevede girişimcilik programlarından biri de kadınlar ve gençler gibi sosyal açıdan hassas grupların ekonomik olarak güçlendirilmesine yönelik bir eğitimin belirlenmesi açısından önemlidir.
7. Üretken kapasiteyi güçlendiren ve uzun vadeli yoksulluğun azaltılması hedefiyle bağlantılı girişimcilik politikalarının etkin bir şekilde uygulanmasını sağlamak için, kapsayıcı ve sürdürülebilir bir temele aktarılmasıyla verimlilik artışını hızlandırmanın yanı sıra, savunmasız grupların korunması ve sosyal entegrasyonun teşviki için gerekli garantiler vermektedir. Bu bağlamda çözümlerden biri, örneğin, savunmasız grupların bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımına dahil edilmesi olabilir.
8. Girişimcilerin savunmasız kesimlerin üretim ve hızlandırma dahil olmak üzere temel eğitim ve iş geliştirme hizmetlerine ihtiyacı vardır. Bu bağlamda, nüfusun bu kesimlerini desteklemek için kapsamlı bir devlet yaklaşımına ihtiyaç vardır.
9. Nüfusun sosyal olarak savunmasız kesimleri, sosyal kalkınmadan, çaresizlikten, bağımlılıktan ve ait olmama duygusundan ayrılma olgusunun oluşmasına yol açabilen kalıcı yoksulluğa karşı en hassas olanlardır. Hepsinden kötüsü, bu durum, durumlarını aşılmaz olarak algılayacak ve

bunun sonucunda umutsuzluk ve ümitsizlik onları eritecek ve bu durum genç nesle bulaşacaktır. Nihayetinde bu, kamu yararı açısından kalıcı bir marjinallik duygusuna, kişinin kendini aşağılık kompleksine kaptırmasına ve kişisel değersizliğe yol açmasına sebep verecektir. Bu nedenle, onları kamu yararının yeniden üretim sürecine dahil etmek, onlara sosyal ilişkiler sistemine entegre olma ve sosyal hayata dahil hissetme fırsatı vermek çok önemlidir.

10. Bu çerçevede nüfusun sosyal açıdan savunmasız kesimlerini girişimcilik faaliyetlerine teşvik etmek, sosyal girişimlerin hem bu vatandaş kategorilerini faaliyetlerine dahil etmek fayda sağlayacaktır.

II. TÜRKPA ÜLKELERİ ARASINDA SOSYAL GİRİŞİMCİLİK DESTEK FAALİYETLERİ

Azerbaycan

11. 17 Eylül 2021'de, Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme Ajansı (KOBİA) ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na Devlet İş Kurumu'nun desteği, KOBİA Kamu Konseyinin organizasyonu ve Engelli Girişimciler Teşkilatının katkılarıyla “Azerbaycan'da sosyal girişimcilik: mevcut durum ve beklentiler” konulu bir Forum düzenlendi. Etkinliğe ilgili devlet kurumlarının temsilcileri, iş ve kamu dernekleri, Vatan Muharebesi gazileri ile sosyal girişimcilik yapan veya ticari faaliyetlerle ilgilenen engelli bireyler katıldı. Forumda, sosyal girişimciliğin önemi, Azerbaycan'da bu alanın geliştirilmesi ve tanıtılması için yapılan çalışmalar hakkında görüş alışverişinde bulunuldu.
12. KOBİA'ya göre, 1 Ocak 2021 itibariyle, tüzel kişilik oluşturmadan girişimcilik faaliyetinde bulunmak üzere kayıt yaptıran girişimcilerin %21,3'ü kadındır. Bakü ve Azerbaycan'ın çeşitli bölgelerinde girişimcilerin yetiştirilmesi, bilgi ve becerilerinin genişletilmesi, satış pazarlarına ve finansal kaynaklara erişim alanlarında KOBİA'nın faaliyet ve desteğinden yararlanan vatandaşların %30'undan fazlası kadınlardan oluşmaktadır.
13. Devlet İş Kurumu ve Azerbaycan'a Birleşik Yardım Teşkilatı tarafından ortak yürütülen “Benim Okulum” projesi kapsamında 2021 yılında Bakü, Şamahı-İsmayilli ve Masallı-Celilabad-Bilasuvar KOBİ'lerinden kadınlara yönelik eğitimler düzenlendi. Eğitimlerde projeye katılan 65 kadına KOBİ uzmanları tarafından ürün ve hizmetlerin maliyeti, emtia grubu hesaplaması, yatırım

planı, gelir-gider planı, kar-zarar tablosu, diğer maliyet planlaması ve iş planı hakkında bilgi verildi.

14. Azerbaycan'daki sosyal projelerden biri de "Müreffeh Abşeron" projesidir. Projenin amacı, yerel nüfusun serbest meslek politikası çerçevesinde daha fazla gelir elde etmesine destek vererek hane halkının gelişimine katkıda bulunmaktır. Proje kapsamında Bakü'nün yerleşim yerlerinde ve köylerinde yaşayan ailelere ekim için çeşitli bitkiler dağıtılmakta ve bu bitkiler daha sonra ailelere verilen hizmetler karşılığında geri alınmaktadır. Aileler, evlerinden çıkmadan arka bahçelerinde ekin yetiştirerek ek gelir elde etmekte ve aile bütçesini katkı sağlamaktadır. Özellikle peyzaj çalışmalarında kullanılan bitkiler, kozmetik ve eczacılık ürünleri ile yağların üretiminde kullanılmaya başlandı.
15. “Genç İş Çalıştayı” adlı projenin amacı, mesleki eğitim merkezlerinde okuyan gençlerin iş becerilerini geliştirmek, girişimciliği teşvik etmek, serbest meslek sahibi olmalarını sağlamak, mikro ve küçük girişimciler arasında mesleki eğitim alan gençlerin sayısını artırmak, yeni iş girişimlerini desteklemek, gençlerin girişimciliğe ve mesleki eğitime olan ilgisini artırmaktır. Projede terziler, bitki ve hayvancılık, halı dokuma, agro-teknik hizmetler, marangozlar, çilingirler, aşçılar, şekerciler, turizm ve kaynakçılar iş eğitimlerine dahil edilecek ve serbest meslek programı dahilinde bir mikro işletme kurmaları için ilgili ekipman sağlanacak.
16. Engellileri ve sosyal açıdan hassas grupları topluma kazandırmak ve sosyal girişimciliği teşvik etmek için “Engelli Girişimcilere Destek” projesi başlatıldı. 2021-2023 yıllarını kapsayan proje kapsamında girişimcilikle ilgilenen engelliler halı dokuma, terzilik, fotoğraf ve video operatörü, ev ve elektronik eşya tamiri konularında mesleki bilgi sahibi olacaklar. Bu amaçlar doğrultusunda proje ortakları, Masallı Sanayi Bölgesi'nde işletme yönetimi ve geliştirme, iş planı geliştirme, danışmanlık hizmetleri alanında mesleki eğitim vereceklerdir. İlgili eğitimi başarıyla tamamlayanlara, serbest meslek programı kapsamında Devlet İş Kurumu tarafından uygun ekipman sağlanacaktır.

Kazakistan

17. 24 Haziran 2021'den itibaren Kazakistan'da sosyal girişimcilik yasal olarak düzenlenmektedir. Sosyal Girişimcilik Kanunu'na göre, işletmelerinde sosyal açıdan savunmasız vatandaşlar için toplam iş yeri sayısının en az yüzde

50'sini oluşturan veya nüfusun sosyal açıdan savunmasız gruplarına yönelik ürünler üreten girişimcilerin satışından elde edilen gelirin en az yüzde 50'si kapsayan veya sağlanan sosyal hizmetler ile sağlık, eğitim, yetiştirme, kültür ve spor alanındaki hizmetler varsa işletmenin toplam geliri; sosyal girişimcilik kurumu statüsünü elde edebilir. Bu statü, girişimcilerin altyapı inşa etme, finansman sağlama, kredi oranlarını sübvanse etme, mülk desteği sağlama, vergi teşvikleri, eğitim, bilgi desteği, iş ortakları bulma konusunda yardım, hızlandırma programları yoluyla kalkınma için devlet desteği sağlama gibi önlemler almasına olanak tanımaktadır. Kazakistan Cumhuriyeti Maliye Bakanlığına göre, yaklaşık 100 şirket halihazırda tercihli vergilerden yararlanmaktadır.

18. 2022'nin başından itibaren Kazakistan Cumhuriyeti Ulusal Ekonomi Bakanlığı, sosyal girişimcilik kuruluşlarının kaydı için elektronik bir platform başlattı. Elektronik kayıt dört kategoride sosyal girişimcilik varlıklarını kapsamakta; bunlardan üçü engelliler, büyük veya tek ebeveynli ailelerden oluşan vatandaşlar, hapishaneden tahliye edilen vatandaşlar vb. dahil olmak üzere sosyal açıdan savunmasız grupların istihdamı, ürünlerinin satışını kolaylaştırmak ve dördüncüsü, sosyal açıdan faydalı hedeflere ulaşmak ve ekonomideki sosyal sorunları çözmektir.
19. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na göre, Kazakistan'da sosyal girişimciliği desteklemek için vergi mevzuatında bir takım teşvikler öngörülmektedir. Örneğin, çalışanlarının %51'i engelli olan işletmeler, kurumlar geliri, sosyal ve arazi vergilerinden muaf ve emlak vergisi indirimli teşvikine sahiptir. Ayrıca, herhangi bir girişimci için vergi yükü, engellilere ödenen maaşların iki katı, engellilere ödenen maaşlar ve diğer ödemeler üzerindeki sosyal vergi miktarının yüzde 50'sine kadar azaltılmaktadır. Engelliler de kişisel gelir vergisinden muaftır. Şu anda Kazakistan'da yaklaşık 674.000 engelli vatandaş bulunmakta ve bunların %3'ünden azı iş sahibidir.
20. Kazakistan Cumhuriyeti Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na göre 2020 yılında, "Pariz" Sosyal Sorumluluk İş Yarışması'nda "Kazakistan'da uygulanan en iyi sosyal proje" adaylığı da dahil olmak üzere 309 şirket ödül kazandı. Ayrıca, aynı yıl Üretken İstihdam ve Kitlesel Girişimciliğin Geliştirilmesine yönelik 2017-2021 yılları arası "Enbek" Devlet Programı kapsamında 460 milyon tenge değerinde 364 hibe tahsis edilmiştir.

Kırgızistan

21. Kırgız Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu'nun 1 Haziran 2021 tarihli 20 Sayılı Kararı, Kırgız Cumhuriyeti'nde Sosyal Girişimcilik Hizmet Merkezi'nin

(bundan böyle - SGHM) kurulmasına ilişkin kural ve koşulları onayladı. Kırgızistan Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu kararı çerçevesinde 25 Kasım 2021'de Bişkek'te SGHM faaliyet başladı. Yönetim sisteminin amaçları, kamu kurumları, yerel yönetimler ve finansal kuruluşlar (gerçek ve tüzel kişiler) tarafından sağlanan kamu ve diğer hizmetlere kaliteli ve zamanında erişim konusunda eğitim yoluyla vergi idaresi prosedürlerini basitleştirmek, lisans vermek ve girişimcilerin yetki ve becerilerini geliştirmektir. varlıklar). Gelecekte bu tür SGHM'lerin Oş'ta ve ülkenin diğer bölgelerinde açılması planlanmaktadır.

22. Kırgız Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu, 2022-2026 yılları için kadın girişimciliğinin desteklenmesi ve geliştirilmesi programını 17 Kasım 2021 tarih ve 270 sayılı Karar ile onayladı. Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD), önümüzdeki beş yıl içinde kadın girişimciliğini kredilerle desteklemeyi planlıyor. EBRD, özellikle kadınlar tarafından yönetilen şirketlere gelecekte kredi sağlamak için Kırgızistan'a 12 milyon dolar tahsis etmeyi planlıyor. Buna ek olarak, 1 milyon dolar daha girişimcilere iş geliştirme için yerel danışmanlardan ve uluslararası uzmanlardan mentorluğa erişim sağlayacak. 2022-2026 yılları arası Kırgızistan'da Kadın Girişimciliğini Geliştirme Projesi kapsamında kadın girişimciliğine destek uygulanacaktır.
23. Kırgız-Özbek ve Kırgız-Macaristan Kalkınma Fonları gibi toplam sermayesi 66 milyon dolar olan kalkınma fonları, girişimcilere düşük yüzdeli uzun vadeli para sağlamak için kurulmuştur.
24. 6 Aralık 2021'de, Kırgız Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Kararname imzalamış ve bu Kararnameye göre Kırgız Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu, Kırgız Cumhuriyeti Jogorku Keneşine (Parlamento) geliri 8 milyon somdan aşağı olan girişimcilerin gelir vergisi ve diğer vergilerden muaf tutulması hakkında kanun tasarısı sundu.
25. Kırgızistan Cumhurbaşkanı, Kırgız-Tacik sınırındaki çatışmalardan zarar gören Batken bölgesindeki sosyal iş dünyasına devlet desteği sağlamak için "Düzenli önlemler hakkında" bir kararname imzaladı. Bu Kararname uyarınca Kırgız Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu 6 Ağustos 2021 tarih ve 115 sayılı Kararı kabul etmiştir. Karara göre, Bakanlar Kurulu Batken ilindeki 76 sosyal girişimciye 14 milyon 505 bin som tutarında toplu tazminat ödedi ve bu koşullardan etkilenen sosyal girişimcilere 15 milyon 200 bin som tutarında bütçe kredisi sağlamayı taahhüt etti.

Türkiye

26. Türkiye Cumhuriyeti Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (bundan böyle ÇSGB olarak anılacaktır), başta kadınlar, engelliler, gençler vb. özel politika gerektiren gruplar olmak üzere toplumun tüm kesimlerinin istihdama eşit fırsatlarla ulaşması ve çalışma hayatında barışın sağlanması konusunda çalışmalar yürütmektedir. Bu kapsamda, işgücü piyasasının yapısal sorunlarını çözmek, orta ve uzun vadede büyümenin istihdama katkısını artırmak amacıyla Bakanlık tarafından Ulusal İstihdam Stratejisi (2014-2023) yürürlüğe girmiştir.
27. ÇSGB, kadınların istihdamlarının artırılması ve işgücü piyasasına girişlerinin önünde yer alan engellerin kaldırılması için politika, proje ve farkındalık çalışmaları yürütmektedir. Ayrıca Avrupa Birliği Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA) tarafından fonlanan ve 2016-2017 yılları arasında yürütülen "Dezavantajlı Kişilerin Sosyal Entegrasyonu ile İstihdam Edilebilirliklerinin Geliştirilmesi Projesi"nin hibe bileşeni altında toplam 137 projeye 23 milyon Avro kaynak aktarılmış olup, söz konusu kaynak içinden 5 milyon Avro kaynak ile kadınların istihdamına ve sosyal içerilmelerine ilişkin 30 adet proje desteklenmiştir.
28. İşgücü piyasasının ihtiyaçları, sorunları ve beklentileri dikkate alınarak gençlerin istihdamının önündeki engellerin ortadan kaldırılması ile mevcut ve gelecekteki işgücü piyasasına katılmaları için kapsamlı bir beceri ve bilgi yelpazesi geliştirmelerinin sağlaması amacıyla ilgili kamu kurum ve kuruluşları, meslek kuruluşları, sosyal taraflar, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşlarının katılımı ile 2021-2023 dönemini kapsayan Ulusal Genç İstihdam Strateji (UGİS) ve Eylem Planları hazırlanmıştır.
    Strateji Belgesinin 2023 yılına ilişkin temel hedefleri:
    - 2020 yılı itibariyle %25,3 olan genç işsizlik oranının 2023 yılı itibariyle % 17,8 düzeylerine indirilmesi,
    - 2020 yılı itibariyle %39,1 olan genç işgücüne katılma oranının 2023 yılı itibariyle % 46 düzeyine yükseltilmesi,
    - 2020 yılı itibariyle %28,3 olan ne eğitimde ne de istihdamda oranının 2023 yılında % 20 düzeyine düşürülmesi hedeflendi.
29. "İlave İstihdam Teşviki" ile özel sektör işverenlerince bir önceki yıl ortalama sigortalı sayısına ilave olarak istihdam edilen her bir sigortalının prim ve vergilerinin tamamı karşılanmaktadır. Bu kapsamda sigortalı başına aylık 1.556,53 ila 3.792,47 TL (bilişim ve imalat sektörü için yüksek tutarlı)

arasında bir destek sağlanmaktadır. Gençlerin (18-25 yaş), kadınların ve engelli vatandaşlarımızın işe alınması durumunda yararlanma süresi 18 ay olarak uygulanmaktadır.

30. “Kadın, Genç ve Mesleki Yeterlilik Belgesi Sahibi Olanlara Yönelik Teşvik” kapsamında 2011 yılından bu yana 6 aydan 54 aya kadar prime esas kazanç üst sınırına kadarki sosyal güvenlik primi işveren payları (733,39 ila 5.500,41 TL) karşılanmaktadır.
31. İş Kulüpleri, kadınlar, gençler, engelliler, uzun süreli işsizler, eski hükümlüler gibi özel politika gerektiren gruplara yönelik yöntem ve motivasyon desteği vermeyi hedefleyen yoğunlaştırılmış bir iş ve meslek danışmanlığı programıdır. 2017 yılı başında uygulamaya geçen İş Kulüpleri, hâlihazırda 72 il ve 80 birimde faaliyet göstermektedir ve 2021 yılı sonuna kadar Türkiye genelinde yaygınlaştırılması hedeflenmektedir.
32. İşverenler, elli veya daha fazla işçi çalıştırdıkları özel sektör işyerlerinde %3 engelli, kamu işyerlerinde ise %4 engelli ve %2 eski hükümlü işçiyi meslek, beden ve ruhi durumlarına uygun işlerde çalıştırmakla yükümlüdürler.
33. Engelli iş koçluğu hizmetlerinin devamlılığını sağlamak amacıyla engelli bireyler, en çok engelli istihdam eden işverenler ve engelli bireylerin aileleri gibi tarafların da katılımıyla çevrimiçi etkinlikler gerçekleştirilmiştir. İş ve Meslek Danışmanlarının branşlaşması kapsamında hâlihazırda 51 il 73 birimde 265 Engelli İş Koçu ile danışmanlık hizmeti sunulmaktadır.
34. Kendi işinin sahibi olmak isteyen engellilere 65 Bin TL’ye kadar hibe desteği verilmektedir. 2014 yılından bugüne kadar 3.198 engelliye kendi işlerini kurma imkânı sağlanmıştır. Bir yıl destek verilen projenin ilave iki yıl kendi ayakları üzerinde durması beklenmektedir.

    Bu kapsamda sağlanan destekler:

    - Kuruluş İşlemleri Desteği: İşyeri kuruluşu için yapılan resmi işlemler, onaylar, izinler, ruhsatlar gibi masraflar için en fazla 5.000 TL;
    - İşletme Gideri Desteği: Sözleşme imza tarihinden itibaren işletmeye 12 ay içinde olmak şartı ile fatura karşılığı olarak işletme giderlerinin (su, elektrik, iletişim, ısınma, kira tanıtım) en fazla %60’ını geçmeyecek şekilde yıllık toplamda en fazla 15.000 TL;
    - Kuruluş Desteği: Sözleşme imza tarihinden itibaren 12 ay boyunca fatura karşılığı olmak üzere işletmenin temel faaliyet alanı ile ilgili makine, teçhizat, yazılım, donanım, ham ve ara madde, sarf malzeme, ofis malzemesi gibi maliyetler için en fazla 45.000 TL.

III. SONUÇ

35. Sonuç olarak, TÜRKPA üyesi ülkelerin sosyal girişimciliği geliştirmek için gerçek adımlar attığını belirtmek gerekir. Her ülkenin bu alanda benzersiz bir deneyimi var ve TÜRKPA üyesi ülkelerin gelecekteki işbirliği, bu kamu kuruluşunun TÜRKPA bölgesinde tanıtımının etkinliğini önemli ölçüde artıracaktır.
36. 2030 yılına kadar sosyal girişimciliğin geliştirilmesi, İnsana Yakışır İş ve Ekonomik Büyüme için 2030 Gündeminin (SKH 8) ve Eşitsizliklerin Azaltılmasının (SKH 10) temel göstergelerine ulaşacaktır. Bu nedenle, TÜRKPA üyesi ülkelerin gelecekteki işbirliğinin ana hedeflerinden biri, gençler ve engelliler dahil tüm kadın ve erkekler için tam ve üretken istihdam ve insana yakışır iş ve yaş, cinsiyet, engellilik, ırk, etnik köken, köken, din, ekonomik veya diğer statüleri ne olursa olsun herkesin sosyal, ekonomik ve politik entegrasyonunu güçlendirmek ve teşvik etmek.
37. TÜRKPA üyesi ülkeler, sürdürülebilir büyüme ve ekonomik kalkınmanın önemli bir unsuru olarak sosyal girişimciliği teşvik etme ihtiyacının farkındadır. Uluslararası işbirliği, bu alanda araştırma ve geliştirmeyi teşvik eden ana bilgi platformlarından biridir. Bu nedenle çalıştay, konferans veya tecrübe değişim programları gibi ortak etkinlik ve faaliyetlerle TÜRKPA üyesi ülkeler arasındaki işbirliği ve etkileşimin genişletilmesi gerekmektedir. Bu tür etkinliklerin düzenlenmesi TÜRKPA'nın ana faaliyetlerinden biri olan model kanunların hazırlanmasına ve geliştirilmesine katkı sağlayacaktır.